

Na temelju članka 99. točke 1. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16), Vijeće Mjesnog odbora Vukomerec na 28. sjednici, 27. ožujka 2017., donijelo je

PRAVILA MJESNOG ODBORA VUKOMEREC

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Mjesni odbor (skraćeno: MO) Vukomerec (u nastavku teksta: Mjesni odbor) oblik je mjesne samouprave za dio područja Gradske četvrti Peščenica-Žitnjak (u nastavku teksta: Gradska četvrt) u Gradu Zagrebu, preko kojega građani sudjeluju u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na njihov život i rad.

Članak 2.

Izrazi koji se upotrebljavaju u ovim pravilima a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

Članak 3.

- (1) Mjesni odbor osnovan je gradskom odlukom o osnivanju mjesnih odbora.
- (2) Odlukom iz stavka 1. ovoga članka određeni su naziv, sjedište i granice područja Mjesnog odbora.
- (3) Djelokrug i tijela Mjesnog odbora propisani su Statutom Grada Zagreba.
- (4) Način izbora tijela Mjesnog odbora i obavljanje administrativnih poslova za Mjesni odbor uređuju se posebnim gradskim odlukama.

Članak 4.

Ovim se Pravilima, u skladu sa zakonom, Statutom Grada i gradskim odlukama, pobliže uređuje ustrojstvo Mjesnog odbora te druga pitanja od značenja za Mjesni odbor.

Članak 5.

Mjesni odbor obuhvaća dio područja Gradske četvrti, odnosno dio područja naselja Zagreb, čija granica kreće od točke presjeka granice gradskih četvrti Donja Dubrava i Peščenica - Žitnjak i južne strane ulice VUKOMEREC te njezinom južnom stranom nastavlja prema zapadu te sjeveru iza objekta Vukomerec 41, uključujući Vukomerec 41E i Vukomerec 41B, do produžetka PLOMINSKE ULICE. Nastavlja prema istoku uključujući sve objekte BRSEČKE ULICE i BUZETSKE ULICE te dolazi do granice gradskih četvrti Peščenica - Žitnjak i Donja Dubrava, zatim u smjeru juga prateći granicu gradskih četvrti dolazi do početne točke.

Članak 6.

Sjedište Mjesnog odbora je u Zagrebu, Porečka 7a.

Članak 7.

Mjesni odbor je pravna osoba.

Članak 8.

Mjesni odbor zastupa predsjednik Vijeća Mjesnog odbora.

Članak 9.

(1) Mjesni odbor ima pečat okruglog oblika, promjera 25 mm.

(2) Pečat Mjesnog odbora u sredini ima grb Grada Zagreba, uz gornji rub tekst: G r a d Z a g r e b, a uz donji rub: Gradska četvrt Peščenica-Žitnjak, Mjesni odbor Vukomerec.

(3) Pečat Mjesnog odbora čuva se u sjedištu Gradske četvrti, a upotrebljava se samo za ovjeru akata tijela Mjesnog odbora.

(4.) Dan MO Vukomerec je 14. 09.

II. TIJELA MJESNOG ODBORA

Članak 10.

(1) Tijela Mjesnog odbora su Vijeće Mjesnog odbora (u nastavku teksta: Vijeće) i predsjednik Vijeća.

(2) Članove Vijeća biraju građani s područja Mjesnog odbora koji imaju biračko pravo i prebivalište na njegovu području.

(3) Članovi Vijeća biraju se na neposrednim izborima, tajnim glasovanjem, razmjernim izbornim sustavom. Postupak izbora članova uređuje se gradskom odlukom.

Članak 11.

(1) Vijeće ima 5 članova.

(2) Mandat članova Vijeća traje četiri godine.

Članak 12.

(1) Prava i dužnosti članova Vijeća započinju danom konstituiranja Vijeća.

(2) Vijeće je konstituirano izborom predsjednika Vijeća.

Članak 13.

(1) Članovi Vijeća imaju prava i dužnosti osobito:

1. prisustvovati sjednicama Vijeća;

2. predlagati Vijeću razmatranje pojedinih pitanja iz njegovog djelokruga;

3. raspravljati i izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Vijeća.

(2) Članovi Vijeća imaju i druga prava i dužnosti utvrđene Poslovníkom o radu Vijeća.

Članak 14.

(1) Član Vijeća ne može istodobno obnašati dužnost člana Vijeća Gradske četvrti.

(2) Član Vijeća ne može istodobno biti predsjednik, potpredsjednik, tajnik i zamjenik tajnika Gradske skupštine Grada Zagreba, službenik i namještenik stručne službe Gradske

skupštine, gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, pročelnik, zamjenik pročelnika te službenik i namještenik u upravnim tijelima Grada Zagreba, član upravnih tijela trgovačkih društava u vlasništvu Grada Zagreba ili u kojima Grad Zagreb ima većinski paket dionica ili udio, ravnatelj ustanove ili druge neprofitne pravne osobe kojoj je Grad Zagreb osnivač, niti obnašatelji drugih dužnosti navedenih u zakonu kojim je uređen postupak za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 15.

- (1) Vijeće Mjesnog odbora samostalno:
 1. donosi Pravila Mjesnog odbora;
 2. donosi Financijski plan i Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana;
 3. odlučuje o raspolaganju imovinom Mjesnog odbora;
 4. donosi Plan malih komunalnih akcija Mjesnog odbora, koji je sastavni dio Plana komunalnih aktivnosti gradske četvrti;
 5. može donijeti plan potreba za aktivnostima, programima i projektima unapređenja kvaliteta života građana koji su od interesa za pojedini dio mjesnog odbora ili za cijeli mjesni odbor i utvrđuje prioritete u njegovoj realizaciji;
 6. donosi Poslovnik o svom radu;
 7. donosi Program rada i Izvješće o radu;
 8. bira predsjednika i potpredsjednika Vijeća;
 9. saziva mjesne zborove građana;
 10. inicira postupak izmjene područja i naziva Mjesnog odbora;
 11. sudjeluje u provođenju civilne zaštite na svom području;
 12. surađuje s drugim mjesnim odborima na području Gradske četvrti osobito sa susjednim;
 13. surađuje s udrugama na svom području u pitanjima od interesa za građane s područja Mjesnog odbora;
 14. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, gradskim odlukama i drugim propisima.
- (2) Plan malih komunalnih akcija iz stavka 1. točke 4. ovoga članka obuhvaća poslove i radove održavanja javnih površina i objekata na području Mjesnog odbora koji nisu obuhvaćeni drugim programom, a Vijeće ga donosi i dostavlja Vijeću Gradske četvrti najkasnije do 1. ožujka tekuće godine.
- (3) U slučaju da Vijeće ne donese plan iz stavka 1. točke 4. ovoga članka i ne dostavi ga u zadanom roku, plan će donijeti Vijeće Gradske četvrti.

Članak 16.

Vijeće Mjesnog odbora:

1. razmatra pitanja koja neposredno i svakodnevno utječu na život i rad građana koji žive na području određenoga Mjesnog odbora, a posebno sa uređivanjem naselja, zaštitom djece, mladeži i starijih osoba i skrbi o njima te sa zadovoljavanjem zdravstvenih kulturnih i sportskih potreba građana, i predlaže mjere za unapređivanje života i rada tijelima nadležnim za njihovo donošenje;
2. predlaže Vijeću Gradske četvrti radove i poslove za Plan komunalnih aktivnosti na svom području;
3. organizira kulturna, sportska i druga događanja;
4. provodi sportske, rekreacijske, kulturne, socijalne, javnozdravstvene, obrazovne i druge programe lokalnog značenja i pri tome surađuje s formalnim i neformalnim oblicima udruženja građana;

5. provodi programe čišćenja i uređenja okoliša i pri tome surađuje s organiziranim i neformalnim oblicima udruženja građana;
6. predlaže Vijeću Gradske četvrti plan potreba za aktivnostima, programima i projektima unapređenja kvaliteta života građana koji su od interesa za cijelu Gradsku četvrt i prioritete u njihovoj realizaciji;
7. prati stanje u komunalnoj infrastrukturi na svom području i preko Vijeća Gradske četvrti predlaže programe razvoja, gradnje i održavanja objekata komunalne infrastrukture na svom području;
8. brine o uređivanju naselja, kvaliteti stanovanja, komunalnim objektima, infrastrukturi te obavljanju komunalnih i drugih uslužnih djelatnosti od značenja za Mjesni odbor;
9. brine o zadovoljavanju potreba stanovnika na području predškolskog odgoja i obrazovanja, javnog zdravstva, socijalne skrbi, kulture, tehničke kulture i športa, od značaja za Mjesni odbor;
10. predlaže preko Vijeća Gradske četvrti mjere i akcije za zaštitu i unapređenje okoliša te za poboljšanje uvjeta života na svom području i prati njihovo provođenje,
11. predlaže preko Vijeća Gradske četvrti mjere nakon razmatranja stanja sigurnosti i zaštite osoba, imovine i dobara na svom području i prati njihovo provođenje;
12. predlaže preko Vijeća Gradske četvrti mjere za učinkovitiji rad komunalnih službi;
13. predlaže preko Vijeća Gradske četvrti osnivanje ustanova u djelatnostima brige o djeci predškolske dobe, obrazovanja, javnog zdravstva, socijalne skrbi, kulture, tehničke kulture i športa, prati rad ustanova u tim djelatnostima osnovanim radi zadovoljavanja potreba stanovnika na svom području te predlaže mjere za unapređivanje njihova rada;
14. predlaže preko Vijeća Gradske četvrti imenovanje ulica, javnih prometnih površina, parkova, športskih terena, škola, vrtića, ustanova u kulturi i svih drugih objekata na svom području;
15. inicira izmjene područja Mjesnog odbora.

Članak 17.

- (1) Vijeće Mjesnog odbora može održati sjednicu ako je nazočna većina članova vijeća, a odlučuje većinom glasova nazočnih članova.
- (2) Pravila Mjesnog odbora, Poslovnik o radu Vijeća, Financijski plan, Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana, odluke o raspolaganju imovinom, Plan malih komunalnih akcija i odluku o izboru predsjednika i potpredsjednika Vijeća, Vijeće donosi većinom glasova svih članova.
- (3) Vijeće Poslovníkom može odrediti i druga pitanja o kojima odlučuje većinom glasova svih svojih članova.

Članak 18.

- (1) Vijeće može osnivati stalna i povremena radna tijela.
- (2) Stalna radna tijela Vijeća razmatraju prijedloge akata te druga pitanja koja su na dnevnom redu Vijeća i o njima daju mišljenja i prijedloge. Stalna radna tijela Vijeća mogu razmatrati i druga pitanja iz djelokruga Vijeća i predlagati Vijeću raspravu o njima te pripremati prijedloge akata iz svog djelokruga.
- (3) Povremena radna tijela osnivaju se zbog razmatranja pojedinog pitanja, odnosno izrade prijedloga pojedinog akta.

Članak 19.

- (1) Vijeće većinom glasova svih članova bira predsjednika Vijeća i jednog potpredsjednika Vijeća iz reda svojih članova na četiri godine.
- (2) Dužnosti predsjednika, potpredsjednika i člana Vijeća su počasne.
- (3) Članovi Vijeća imaju pravo na naknadu koju će utvrditi Gradska skupština.

Članak 20.

- (1) Predsjednik Vijeća:
 1. predstavlja Mjesni odbor;
 2. saziva sjednice Vijeća, predlaže dnevni red, presjeda sjednicama Vijeća i potpisuje akte Vijeća;
 3. provodi i osigurava provođenje odluka Vijeća te izvješćuje o njihovu provođenju;
 4. surađuje s predsjednikom Vijeća Gradske četvrti;
 5. brine o provedbi akata što se odnose na rad Mjesnog odbora;
 6. sudjeluje u provođenju mjera civilne zaštite;
 7. informira građane o pitanjima važnim za Mjesni odbor;
 8. obavlja i druge poslove koje mu povjeri Vijeće.
- (2) Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba koji su povjereni Vijeću, predsjednik Vijeća odgovara gradonačelniku.

Članak 21.

- (1) Potpredsjednik Vijeća:
 1. zamjenjuje predsjednika Vijeća u slučaju njegove spriječenosti ili odsutnosti;
 2. pomaže predsjedniku Vijeća u radu;
 3. obavlja poslove iz djelokruga predsjednika Vijeća što mu ih povjeri predsjednik Vijeća.
- (2) Za vrijeme dok zamjenjuje predsjednika Vijeća, potpredsjednik ima prava i dužnosti predsjednika.
- (3) Pri obavljanju povjerenih poslova potpredsjednik je dužan pridržavati se predsjednikovih uputa.

Članak 22.

- (1) Sjednicu Vijeća saziva predsjednik Vijeća prema potrebi, a najmanje jedanput u dva mjeseca, a u srpnju i kolovozu sjednice se ne sazivaju osim u iznimnim slučajevima.
- (2) Predsjednik Vijeća dužan je sazvati sjednicu Vijeća ako to zatraži gradonačelnik, predsjednik Gradske skupštine, Vijeće Gradske četvrti ili trećina članova Vijeća, u roku od osam dana od dana dostave zahtjeva.
- (3) Uz zahtjev za sazivanje sjednice podnositelj je dužan predložiti dnevni red sjednice i dostaviti materijal, odnosno prijedlog akta za raspravu i odlučivanje, ako ih već nisu dostavili ovlašteni predlagatelji.
- (4) Ako predsjednik Vijeća ne sazove sjednicu u rokovima utvrđenim ovim Pravilima, sjednicu će sazvati gradonačelnik ili osoba koju on ovlasti, odnosno predsjednik Vijeća Gradske četvrti, u roku od osam dana nakon isteka utvrđenih rokova.

Članak 23.

Vijeće daje mišljenje, primjedbe ili prijedloge Vijeću Gradske četvrti o pitanjima koja su važna za Mjesni odbor.

Članak 24.

- (1) Predsjednici vijeća mjesnih odbora i predsjednik Vijeća Gradske četvrti čine koordinaciju Gradske četvrti.
- (2) Na čelu koordinacije je predsjednik Vijeća Gradske četvrti.
- (3) Koordinacija raspravlja o pitanjima važnim za mjesne odbore i Gradsku četvrt.
- (4) Predsjednik Vijeća Gradske četvrti saziva sjednice koordinacije Gradske četvrti redovito prije održavanja sjednice Vijeća Gradske četvrti, a najmanje jedanput mjesečno.

Članak 25.

- (1) Nadzor nad zakonitošću rada tijela Mjesnog odbora obavlja gradonačelnik.
- (2) Gradonačelnik može raspustiti Vijeće ako ono učestalo krši Statut Grada Zagreba, Pravila Mjesnog odbora i Poslovnik o radu, ne donese Financijski plan ili Godišnji izvještaj iz izvršenju financijskog plana te ako ne izvršava povjerene mu poslove.
- (3) Predsjednik Vijeća dužan je sve akte Vijeća dostaviti gradskom upravnom tijelu nadležnom za mjesnu samoupravu u roku od osam dana od dana donošenja.

III. FINANCIRANJE I IMOVINA MJESNOG ODBORA

Članak 26.

- (1) Sredstva za rad Vijeća osiguravaju se u gradskom proračunu u okviru sredstava za rad Gradske četvrti.
- (2) Gradska skupština posebnom će odlukom utvrditi kriterije za utvrđivanje ukupne visine sredstava u gradskom proračunu za gradske četvrti i mjesne odbore i kriterije za podjelu tih sredstava na gradske četvrti i mjesne odbore te način i uvjete korištenja i raspolaganja sredstvima, a na temelju poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba koji su im povjereni.

Članak 27.

Imovinu mjesnog odbora čine: novčana sredstva, pokretne stvari, nekretnine te prava i obveze Mjesnog odbora.

Članak 28.

Imovinom Mjesnog odbora upravlja i raspolaže Vijeće u skladu sa zakonom, Statutom Grada Zagreba i ovim Pravilima.

IV. NEPOSREDNO SUDJELOVANJE U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJE GRAĐANA MJESNOG ODBORA

Članak 29.

Oblici neposrednog sudjelovanja u odlučivanju i izjašnjavanju građana Mjesnog odbora o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba jesu: lokalni referendum, mjesni zborovi građana, predstavke, prijedlozi i pritužbe građana.

Lokalni referendum

Članak 30.

(1) O svakom pitanju iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba koje je od posebnog interesa za razvoj Grada Zagreba, Gradske četvrti ili Mjesnog odbora, odnosno za građane Grada Zagreba, Gradske četvrti ili Mjesnog odbora, o kojemu Gradska skupština Grada Zagreba ima pravo donijeti odluku, Gradska skupština ima pravo raspisati lokalni referendum.

(2) Lokalni referendum provodi se na način propisan zakonom.

Mjesni zborovi građana

Članak 31.

(1) Mjesni zborovi građana sazivaju se radi izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima od lokalnog značenja, raspravljanja o potrebama i interesima građana te davanje prijedloga za rješavanje pitanja od lokalnog značenja.

(2) Na mjesnim zborovima građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan mjesni zbor građana.

Članak 32.

(1) Mjesne zborove građana na području Mjesnog odbora saziva Vijeće, u skladu sa Statutom Grada Zagreba i ovim Pravilima, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana područja za koje se zborovi sazivaju i davanja prijedloga za njihovo rješavanje.

(2) Mjesne zborove građana na području Mjesnog odbora može sazvati i Gradska skupština radi raspravljanja i izjašnjavanja građana o pitanjima od značenja za Grad Zagreb, odnosno davanja mišljenja o prijedlogu općeg akta ili drugom pitanju iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba kao i o drugim pitanjima određenim zakonom. Mišljenje dobiveno od mjesnih zborova građana ne obvezuje Gradsku skupštinu.

(3) U slučaju raspuštanja Vijeća, mjesne zborove građana na području Mjesnog odbora saziva Vijeće Gradske četvrti.

(4) Mišljenje građana na mjesnim zborovima građana može zatražiti i gradonačelnik.

Članak 33.

(1) Mjesni zbor građana saziva se za dio područja Mjesnog odbora koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok i sl.).

(2) Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

(3) Javni poziv se može uputiti preko tiska i drugih sredstava javnog priopćavanja, oglašavanjem na oglasnim pločama u prostorima mjesne samouprave i na javnim objektima te na drugi prikladan način.

(4) Poziv za mjesni zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja mjesnog zbora te pitanja o kojima se građani izjašnjavaju.

Članak 34.

(1) Vijeće koje je sazvalo mjesni zbor građana dužno je organizirati i osigurati održavanje zbora.

(2) Mjesni zbor građana vodi predsjednik Vijeća koje je sazvalo zbor, odnosno član Vijeća kojega ono odredi.

(3) Odluka donesena na mjesnom zboru građana obvezatna je za Vijeće.

Predstavke, prijedlozi i pritužbe građana

Članak 35.

(1) Građani i pravne osobe imaju pravo podnositi predstavke, prijedloge i pritužbe Vijeću i predsjedniku Vijeća.

(2) Predstavke, prijedlozi i pritužbe moraju biti potpisani i na njima navedena imena i prezimena te adrese građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravne osobe.

(3) Tijela iz stavka 1. ovog članka dužna su odgovoriti na prijedloge, predstavke i pritužbe u roku od šezdeset dana od dana njihova podnošenja.

(4) Predstavke, prijedloge i pritužbe imaju pravo podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Mjesnog odbora.

(5) Tijela iz stavka 1. ovog članka dužna su u sjedištu Mjesnog odbora na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prijedloga i pritužbi te omogućiti usmeno davanje predstavki, prijedloga i pritužbi.

Članak 36.

(1) Građani imaju pravo predlagati Vijeću donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz njegovog djelokruga.

(2) O prijedlogu iz stavka 1. ovoga članka Vijeće mora raspravljati ako ga potpisom podrži najmanje 100 birača upisanih u popis birača Mjesnog odbora te dati odgovor podnositeljima najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka prijedloga.

V. AKTI MJESNOG ODBORA

Članak 37.

(1) Vijeće donosi Pravila Mjesnog odbora; Financijski plan i Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana; Plan malih komunalnih akcija Mjesnog odbora, koji je sastavni dio Plana komunalnih aktivnosti Gradske četvrti; može donijeti plan potreba za aktivnostima, programima i projektima unapređenja kvaliteta života građana koji su od interesa za pojedini dio Mjesnog odbora ili za cijeli Mjesni odbor i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji; donosi Program rada i Izvješće o radu; Poslovnik o svom radu, zaključke i druge akte određene Statutom Grada Zagreba i ovim Pravilima.

(2) Vijeće zaključkom utvrđuje prijedloge akata, zauzima stavove, izražava mišljenja, prihvaća izvješća i rješava druga pitanja iz svoje nadležnosti za koje nije predviđeno donošenje drugog akta.

Članak 38.

Postupak donošenja akata Vijeća propisuje se Poslovníkom o radu Vijeća.

Članak 39.

- (1) Akt Vijeća potpisuje predsjednik Vijeća.
- (2) Potpisani izvornici akata čuvaju se u sjedištu Vijeća.
- (3) Za izradu, potpisivanje i čuvanje izvornika odluke i drugog akta odgovorno je gradsko upravno tijelo za poslove mjesne samouprave.

Članak 40.

Pravila Mjesnog odbora, Poslovník o radu Vijeća, Financijski plan i Godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana, Plan malih komunalnih akcija Mjesnog odbora te akti o izboru predsjednika i potpredsjednika Vijeća objavljuju se na oglasnoj ploči u sjedištu Mjesnog odbora.

VI. JAVNOST RADA I INFORMIRANJE

Članak 41.

Na sjednicama Vijeća omogućuje se nazočnost izvjestiteljima javnih glasila i građanima u skladu s Poslovníkom Vijeća.

Članak 42.

Službene izjave za sredstva javnog priopćavanja daje predsjednik Vijeća i član Vijeća kojega Vijeće za to ovlasti.

VII. PROMJENA PRAVILA MJESNOG ODBORA

Članak 43.

- (1) Prijedlog za promjenu, odnosno dopunu ovih pravila može podnijeti najmanje trećina članova Vijeća.
- (2) Prijedlog iz prethodnog stavka upućuje se predsjedniku Vijeća.

Članak 44.

- (1) O prijedlogu iz stavka 1. prethodnog članka Vijeće odlučuje većinom glasova svih članova.
- (2) Ako Vijeće prihvati prijedlog, provodi prethodnu raspravu u Vijeću.
- (3) Ako Vijeće ne prihvati prijedlog, isti se prijedlog ne može staviti na dnevni red prije isteka šest mjeseci od dana zaključenja rasprave o njemu.

VIII. ZAKLJUČNA ODREDBA

Članak 45.

Stupanjem na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila Mjesnog odbora Vukomerec donesena 05. svibnja 2010.

Članak 46.

Ova Pravila stupaju na snagu osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči u sjedištu Mjesnog odbora.

KLASA: 026-02/17-02/493

URBROJ: 251-06-02/1115-17-4

Zagreb, 27. ožujka 2017.

Predsjednica Vijeća Mjesnog odbora
Vukomerec

Marija Pavičić, prof. def. logoped – mentor, v.r.